

محل مهر مدرسه	تاریخ آزمون : 1402/10/ مدت امتحان: دقیقه ۹۰ نام دبیر : خانم گوهری نیاز به پاسخنامه ندارد	 بسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ قم دبیرستان غیردولتی دخترانه هدی متوسطه دوم آزمون نوبت اول (دی ماه) سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ تعداد صفحه : ۴ تعداد سوال : ۲۳	نام و نام خانوادگی : سوالات درس : فنون ۳ پایه / رشته : دوازدهم انسانی
------------------	---	---	---

تاریخ تصحیح: 1402/10/ () نمره : با عدد () نمره با حروف : ()
 امضای دبیر : ()

بارم	ردیف
	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۸ نمره)
۱	۱ - درستی و نادرستی جملات زیر را با «ص» یا «غ» مشخص کنید. الف (فتحعلی خان صبا پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص ترین شاعر عصر بازگشت است.ص ب (درک خوش آهنگی و دلنشینی موسیقی شعر به تقطیع صحیح آن بستگی دارد.غ ج (ترجمه ی آثار اروپاییان همزمان با راه اندازی چاپخانه در زمان ناصر الدین شاه آغاز شد.غ د (از شاخه های ارزنده نثر بیداری طنز سیاسی و اجتماعی است.ص
۱	۲ - جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف (سید اشرف الدین گیلانی روزنامه ی نسیم شمال..... را در رشت منتشر می کرد. ب (آرایه ی تضاد..... استفاده از دو واژه در سخن است که عکس یکدیگر باشند. ج (مفهوم آزادی در شعر عصر مشروطه مترادف با دموکراسی غربی..... است. د (یکی از ضعف های تکنیکی در داستان های دوران مشروطه حضور راوی سوم شخص است.
۱	۳ - هر یک از موارد زیر جز کدامیک از ویژگی های (فکری، ادبی، زبانی) در نثر و شعر عصر مشروطه است؟ الف (دشمنی با استکبار و استعمار در نثر روزنامه ای فکری ب (رواج اصطلاحات موسیقی در شعر زبانی ج (گرایش به قالب های نوین و زمینه سازی برای ظهور شعر نو ادبی د (نو آوری در عرصه ی تخیل ادبی
۱	۴ - صاحبان آثار زیر را بنویسید. الف (تاریخ بیداری ایرانیان ناظم الاسلام کرمانی ب (تاریخ تطور نثر فارسی ملک الشعرای بهار ج (چرند و پرند دهخدا د (منشیات قائم مقام فراهانی
۱	۵ - شعر زیر را در دو قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید. (برای هر یک از ویژگی های فکری و ادبی دو مورد بنویسید) از ملک ادب کارگزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند افسوس که افسانه سرایان همه خفتند اندوه که اندوه گساران همه رفتند قلمرو ادبی : همه رفتند ردیف است و یاران گساران و عذاران قافیه است-قالب اثر قصیده است- ملک ادب اضافه ی تشبیهی... ذکر هر یک از آرایه ها در این قسمت صحیح است.در صورتی که در متن مشخص

نشود ۰/۲۵ کسر خواهد شد

قلمرو فکری: دروغ و افسوس برای فقدان، هجر یا محبوس شدن رجال ادبی
اظهار نگرانی برای بنیان های ادبی و شعری

۰/۵

۶ - دو تن از شاعرانی که در عصر مشروطه به دفاع از کارگران و ضعیفان پرداختند نام ببرید.
فرخی و لاهوتی

۲

۷ - متن زیر را بخوانید و ویژگی های زبانی و ادبی مرتبط با آن را بنویسید. (برای هر یک از قلمرو های ادبی و زبانی دو مورد کافایت)

"این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی روده ات بیره، چقدر حرف میزنی؟! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمیسازند! نشنید و خورد یک ساعت بعد مثل مار به خودش می پیچید"
ویژگی زبانی: تکرار واژگان و جملات - جملات ساده و عامیانه
ویژگی ادبی: کنایه - تکرار
مشخص کردن موارد در متن ضروری است

۰/۵

۸ - دو عامل موثر در ایجاد نهضت بازگشت ادبی را بنویسید.

شکست از روسیه تزاری. آتش سوزه در کتابخانه ی اصفهان

زیبایی شناسی (۶ نمره)

۰/۲۵

۹ - در بیت زیر هر لف را با نشر مرتبط با آن بنویسید.

"منع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم"
قد: سرو / رخ: گل / چشم: بادام

۱

۱۰ - ابیات زیر تلمیح و تضمین را مشخص کنید.

الف (حرفی است این که خضر به آب بقا رسید / زین چرخ دل سیه دم آبی ندید کس تلمیح
ب (خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش "بوی جوی مولیان آید همی" تضمین
ج (چنین گفت فردوسی پاکزاد / که رحمت بر آن تربت پاک باد
میازار موری که دانه کش است / که جان دارد و جان شیرین خوش است تضمین
د (گلستان کند آتشی بر خلیل / گروهی به آتش برد ز آب نیل تلمیح

۰/۲۵

۱۱ - آرایه مقابل کدام گزینه درست نیست؟ گزینه ۴

الف (آب آتش فروز عشق آمد / آتش آب سوز عشق آمد : پارادوکس
ب (چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه ی جنات تجری تحتها الانهار داشت : تضمین
ج (تاز باغ خاطرت گل های شادی بشکفت / هر چه در دل تخم کین داری به زیر خاک کن : تشبیه

<p>۰/۵</p>	<p>د) هر چه رفت از عمر یاد آن به نیکی می کنند / چهره ی امروز در آینه ی فردا خوش است: لف و نشر</p> <hr/> <p>۱۲- در کدام گزینه متناقض نما به کار رفته است؟ چرا؟ الف) این عیار مهر و کین و مرد و نامرد است. ب) بلندی از آن یافت کو پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد</p> <p>گزینه الف زیرا در تضاد فقط دو واژه یا تعبیر تضاد دارند ولی در متناقض نما دو ضد با هم جمع میشوند و این اعجاب آور است</p> <hr/> <p>۱۳- در ابیات زیر مراعات نظیر بین کدام واژه ها ایجاد شده است؟ الف) هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها (کمان، سپر، پیکان) ب) چترها را باید بست / زیر باران باید رفت (چتر و باران)</p> <hr/> <p>۱۴- تفاوت متناقض نما و تضاد را توضیح دهید. تضاد ضدیت و مقابله ی دو واژه یا تعبیر است ولی متناقض نما جمع دو ضد در یک یک جاست به طوری که عجیب به نظر برسد</p>
<p>۱</p>	<p>۱۵- در کدام بیت تضاد بیشتری به کار رفته. (واژگان متضاد را مشخص کنید) الف) موج ز خود رفته ای نیز خرامید و گفت / هستم اگر میروم گر نروم نیستم ب) سرد و پژمرده شده است اکنون چمن چون چرخ پیر / چند گه گر بود گرم و تازه چون طبع جوان گزینه ب: سرد، پژمرده، پیر با گرمگ، تازه، جوان</p> <hr/> <p>۱۶- آرایه ی مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. (متناقض نما، مراعات نظیر، تلمیح، تضمین، لف و نشر) توجه ۱: یک آرایه اضافی است توجه ۲: مقابل هر بیت فقط یک آرایه بنویسید</p> <p>الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها: مراعات ب) به راستی ز فلک پیش میتوان افتاد / ز نیل می گذرد هر که این عصا دارد: تلمیح ج) هیچ گودالی را این چنین رفیع ندیده بودم در حسیض هم میتوان عزیز بود: پارادوکس د) از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب / وز مهر و کین تودو نمونه است شهد و سم: لف و نشر</p> <hr/> <p>موسیقی شعر (۶ نمره)</p> <hr/> <p>۱۷- در بیت زیر کدام اختیار شاعری به کار رفته است. (نیازی به تقطیع نیست، ذکر اختیار شاعری کافیست) " بیا تا قدر یکدیگر بدانیم / که تا ناگه ز یکدیگر نمایم" در اولین هجای مصرع اول هجای بلند کوتاه در نظر گرفته شده</p> <hr/> <p>۱۸- در کدام گزینه به وزن بیت زیر اشاره شده است؟</p>

"پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمیکند"

۰/۵

الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

ب) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن ×

ج) مفاعیلن مفاعیلن مفاعی

د) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

۰/۵

۱۹ - مصوت بلند (و) در چه صورت همیشه بلند در نظر گرفته می شود؟

مصوت "و" در کلمات تک هجایی همیشه بلند است به جز در "سو" وقتی اضافه میشود

۰/۵

۲۰ - کدام بیت بر وزن بیت زیر سروده شده است؟

"خلد گر به پا خاری آسان برآید چه سازم به خاری که بر دل نشیند"

الف) به نام خداوند جان و خرد / کزین برتر اندیشه برنگذرد ×

ب) بی همگان به سر شود بی تو به سر نمی شود / داغ تو دارد این دلم جای دگر نمی شود

ج) گفتم غم تو دارم گفتا غمت سرآید / گفتم که ماه من شو گفتا اگر برآید

د) بشنو از نی چون حکایت می کند / از جدایی ها شکایت می کند

۲۱ - کدام اختیارات شاعری در بیت زیر به کار رفته؟

• توجه: نیازی به نوشتن تقطیع نیست فقط بنویسید چه نوع اختیاری و چندمین هجاست.

۱

"تو کجایی تا شوم من چاکرت چارقت دوزم کنم شانه سرت"

در هجای تو

در هجای نه

بلند در نظر گرفتن هجای کوتاه

۲

۲۲ - بیت زیر را تقطیع و وزن آن را مشخص کنید.

"به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد تو را در این سخن انکار کار ما نرسد"

وزن: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

ب حسن خلق و فاکس به یار ما نرسد

ت را درین سخن کار کار ما نرسد

۱

۲۳ - اگر وزن بیتی هم "مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل" و هم "مفعول مفاعیل و مفاعیل فعولن" باشد

، بهتر است کدامیک را به عنوان وزن شعر انتخاب کنیم؟ چرا؟ مستفعل..... زیرا همواره شکل اوزان

همسان بر ناهمسان ترجیح دارد

	موفق باشید	

پایان - موفق باشید